

BEZPEČNOSŤ PRÍSLUŠNÍKOV OBECNÝCH POLÍCIÍ

SAFETY OF MEMBERS OF THE MUNICIPAL POLICE

VIKTOR ŠOLTÉS, JOZEF KUBÁS, ANNA CIDLINOVÁ, ROMAN ŠTĚDRÝ

ABSTRACT: *In the context of the occupation of any profession, it is essential to emphasize the level of safety and health at work. Employees performing specific professions who are at increased risk of an accident at work also require a specific approach to safety and health at work. As part of their work, members of the municipal police face a variety of situations in which their safety and health may be compromise. In order to increase the level of safety and health at work of members of the municipal police, it is necessary to examine and assess the current state of their safety. The aim of the paper is to analyse the position and evaluate the activities of members of the municipal police, and thus create the conditions for increasing their safety and health.*

KEYWORDS: *Security. Municipal police. Local government. Citizens. Health and safety at work.*

ÚVOD

Prostredie obce vytvára priestorový rámec života jej obyvateľov. Jednou zo základných potrieb obyvateľov je pocit bezpečia, pričom táto potreba má dopad na komplexnú kvalitu života človeka. Takmer každý občan sa cíti lepšie v bezpečnom prostredí ako v prostredí, kde je vystavený nebezpečenstvu, či už sa jedná o ohrozenie jeho života, zdravia alebo majetku. Obec sa podieľa na bezpečnosti a snaží sa o to, aby sa osoby na jej území cítili bezpečne. Jednou z možností ako sa môže obec podieľať na bezpečnosti je zriadenie obecnej polície, ktorá by mala byť k dispozícii 24 hodín denne a 7 dní v týždni, ak to rozpočet obce dovolí. Na program bezpečnosť často krát nie je dostatočné množstvo prostriedkov, a tak môže vzniknúť situácia, že obec investuje voľné finančné prostriedky do iných programov, ktoré môžu byť z jej pohľadu podstatnejšie. Práve tu vzniká rozpor medzi občanmi, ktorí platia dane. Na jednej strane sú zástancovia toho, že je podstatné do bezpečnosti investovať viac prostriedkov, na druhej strane sú zas názoru toho, že sa investuje už aj tak priveľa. Tak ako na bezpečnosť obyvateľov, je potrebné, aby obce kladli dôraz aj na bezpečnosť obecných policajtov, ktorí sú jej zamestnancami. Z tohto hľadiska je nevyhnutné vynakladať dostatočné množstvo finančných prostriedkov na vhodné materiálne vybavenie a školenie obecných policajtov. Tak ako by sa mali cítiť bezpečne obyvatelia, tak isto by sa mali cítiť aj obecní policajti.

1. POSTAVENIE OBECNÝCH POLÍCIÍ

Obecné polície zohrávajú dôležitú úlohu pri dosahovaní bezpečnosti. Bezpečnosť je možné chápať ako stav bezpečnostnej situácie, činiteľov a procesov, ktorý zaisťuje priaznivé podmienky pre existenciu, pretrvanie, plnenie požadovaných funkcií a rozvoj každého referenčného objektu (Hofreiter, 2015). Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy stanovujú povinnosti, ktoré by mali samosprávne orgány vo vzťahu k bezpečnosti občanov a ochrany majetku plniť. V predmetnom zákone je zakotvená i preventívna funkcia mesta, povinnosť mesta utvárať a chrániť zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov mesta, ale aj ochrana životného prostredia. Ide o činnosti, ktoré napomáhajú zvyšovaniu bezpečnosti občanov a ich majetku v obci. Medzi takéto činnosti patrí aj zriadenie a prevádzkovanie obecných polícii (Štofko, 2014). Právne vymedzenie obecnej polície sa nachádza v zákone č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov. Tento zákon stanovuje jej práva a povinnosti spolu s hlavnými činnosťami. Účelom tohto zákona je vymedziť základné úlohy obecnej polície, jej organizáciu a práva a povinnosti príslušníkov obecnej polície. Obecná polícia je poriadkový útvar, ktorý pôsobí pri zabezpečovaní verejného poriadku, zaisťuje ochranu životného prostredia a plní úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných nariadení obce a jej orgánov. Obecná polícia vzniká na základe rozhodnutia obce všeobecne záväzným nariadením. Jej územná pôsobnosť je vymedzená katastrálnym územím

obce. Uzavretím písomnej zmluvy s inou obcou môže vykonávať svoju pôsobnosť aj na území inej obce. Medzi základné úlohy obecnej polície podľa uvedeného zákona patrí:

- zabezpečovanie verejného poriadku a ochrana obyvateľov a iných osôb nachádzajúcich sa v obci,
- spolupráca s útvarmi Policajného zboru pri ochrane majetku obce, majetku občanov, ako aj iného majetku v obci,
- ochrana životného prostredia v obci,
- dozor nad dodržiavaním poriadku, čistoty a hygieny v obci,
- plnenie úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce a jej orgánov,
- objasňovanie priestupkov,
- oznamovanie príslušným orgánom porušenie právnych predpisov,
- oznamovanie obci porušenie požitia alkoholických nápojov a návykových látok maloletou alebo mladistvou osobou,
- plnenie úloh na úseku prevencie,
- doručovanie písomností, ak tak určí súd (Zákon č. 564/1991 Zb.).

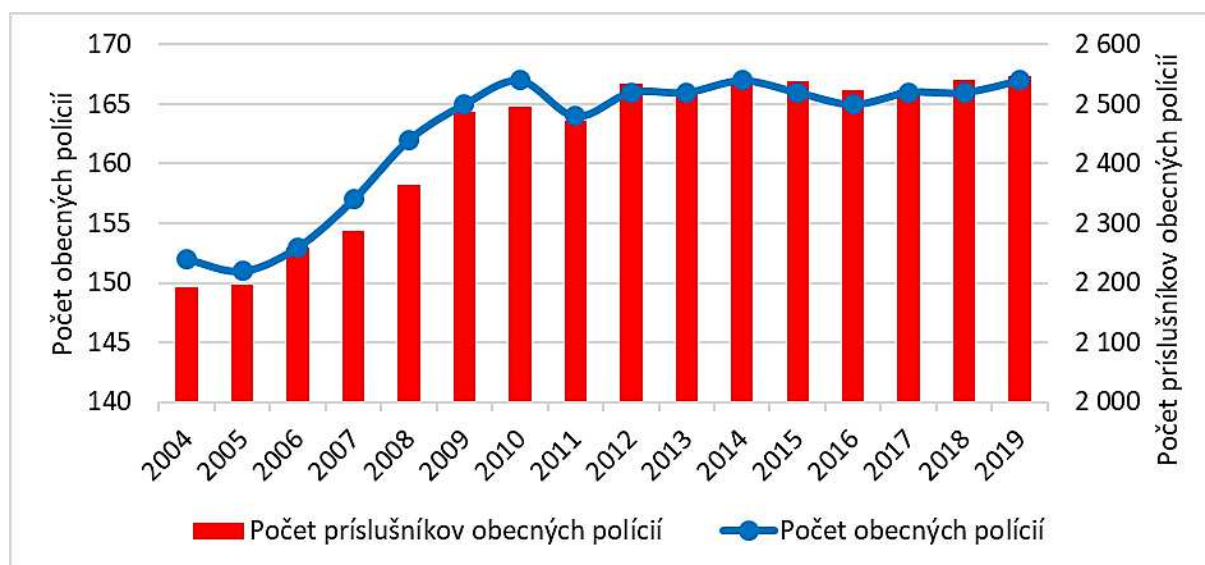
Obecnú políciu tvorí náčelník a príslušníci obecnej polície, ktorí sú zamestnancami obce. Náčelník riadi činnosť obecnej polície, organizuje prácu príslušníkov obecnej polície, podáva starostovi obce správy o situácii na úseku obecných vecí verejného poriadku a plní ďalšie úlohy podľa organizačného poriadku a nariadení starostu obce. Taktiež zabezpečuje odborný výcvik a školenie príslušníkov obecnej polície. Náčelníka obecnej polície v jeho neprítomnosti zastupuje ním poverený príslušník obecnej polície. Príslušníkom obecnej polície môže byť len osoba, ktorá je staršia ako 21 rokov, je bezúhonná a duševne a odborne spôsobilá (Kubás, 2017).

2. BEZPEČNOSŤ PRI PRÁCI OBECNÝCH POLICAJTOV

Na vytvorenie vhodného pracovného prostredia má veľký vplyv náčelník obecnej polície. Náčelník by mal dbať na bezpečnosť obecných policajtov, nakoľko je potrebné aby disponoval aj znalosťami bezpečnostného manažéra, ktoré mu umožňujú správne riadenie ľudí vzhľadom na ich pracovné pozície. Práve jeho znalosti a rozhodovacie schopnosti vytvárajú predpoklady pre vhodné pracovné prostredie a napomáhajú zníženiu negatívneho dopadu, prípadne ohrozenia samotných príslušníkov (Loveček, 2016). Jedným z aspektov, ktorý významne ovplyvňuje kvalitu práce, ale aj samotnú bezpečnosť príslušníkov je ich vzdelávací proces. Práve pre by obce mali na tento účel vyčleniť dostatočný objem finančných prostriedkov (Ballay, 2017). Dôraz by sa mal klásť na vzdelávací proces najmä náčelníka, ktorý by mohol svoje skúsenosti a zručnosti rozširovať. V súčasnej dobe sa od náčelníka obecnej polície nevyžaduje vysokoškolské vzdelanie, avšak z odborného hľadiska by bolo vhodné takéto vzdelanie získané v študijnom odbore bezpečnostné vedy. Pomocou takéhoto vzdelania by nadobudol teoretické vlastnosti, ktoré by mohol implementovať v praxi (Veľas, 2018). Dôležité je aby sa vedel správne zameriavať aj na samotné riziká, ktoré vyplývajú z práce príslušníkov obecnej polície. Úroveň riadenia rizík v organizáciách a pri inováciách a implementácii zmien je odlišná. Dôvodom sú zaužívané postupy, skúsenosti, ale najmä zručnosti manažérov v oblasti riadenia rizík (Bugarova, 2019). V prípade novodobých zmien vplývajú na fungovanie obecných polícií rôzne problémy. Tie sú sprevádzané nedostatočnou aplikáciou riadenia rizík, ktoré zmeny prinášajú (Hudáková, 2017). Medzi takéto zmeny, ktoré nastávajú patria koncepty Smart City a Safe City. Na tieto je koncepty je potrebné v ohľade modernizácie klásť dôraz, nakoľko to prináša príležitosti, ale aj hrozby (Ristvej, 2020).

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (BOZP) je zakomponovaná v čl. 36 Ústavy Slovenskej republiky, a ďalej ju ustanovujú právne predpisy, interné a ostatné predpisy pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. S prácou príslušníkov obecných polícií sú spojené viaceré riziká. Väčšina rizík je spojených s výkonom činnosti pri vytváraní bezpečného prostredia alebo pri služobných zásahoch. Obec si musí vybudovať systém BOZP, a to v prvom rade najmä zabezpečovaním osvetu v oblasti BOZP u svojich zamestnancov, starostlivosťou o technické, technologické, organizačné, personálne a iné opatrenia potrebné na dosiahnutie stanoveného cieľa. Obecní policajti si na základe zvýšenej osvetu v oblasti BOZP uvedomia dôležitosť dbať pri práci na svoju bezpečnosť a zdravie, ako aj dbať o bezpečnosť a zdravie ostatných osôb (Ministerstvo, 2020a). Dohľad nad obecnými políciami vykonáva

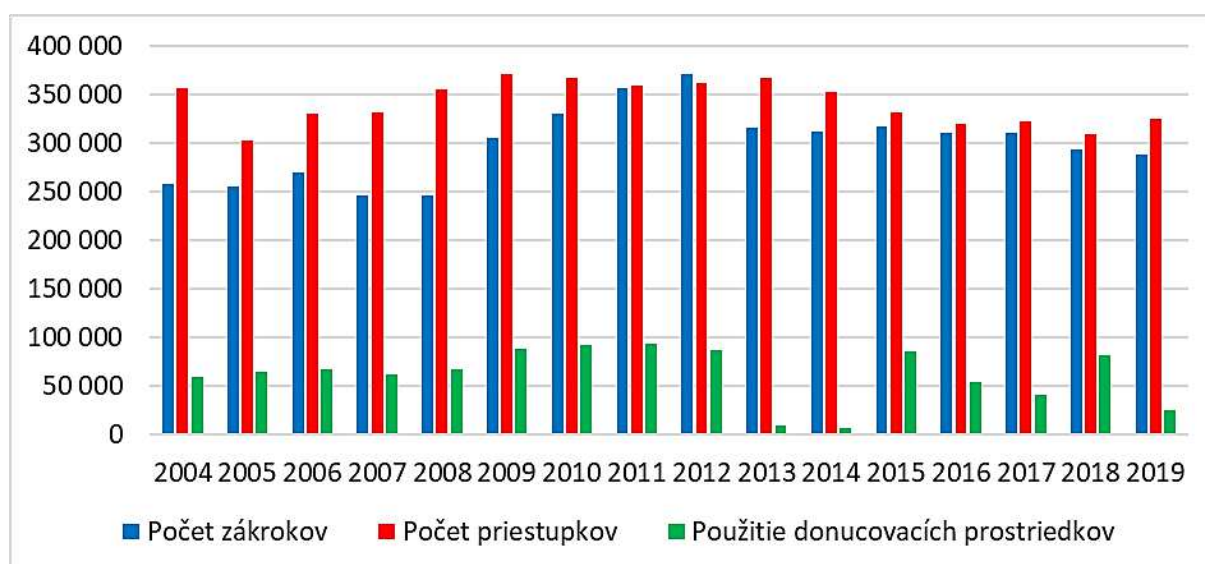
Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (MV SR). V roku 2004 pôsobilo na území Slovenskej republiky (SR) celkovo 152 obecných polícií (ObP), čo predstavuje 5,26 % z celkového počtu obcí na Slovensku. V týchto obecných políciách v predmetnom roku pôsobilo 2 192 príslušníkov. Vývoj počtu obecných polícií a jej príslušníkov je možné vidieť na obrázku 1.

Obrázok 1 Vývoj počtu ObP a ich príslušníkov (Ministerstvo, 2020b)

Počet obecných polícií v prvej polovici sledovaného obdobia rástol, s čím súvisí aj rast príslušníkov ObP. Od roku 2008 počet ObP osciluje okolo hodnoty 166. V roku 2012 počet príslušníkov ObP po prvýkrát v histórii prekročil hranicu 2 500 príslušníkov. V roku 2019 pôsobilo na území Slovenska celkovo 2 547 príslušníkov ObP, čo predstavuje najvyšší počet za celé obdobie.

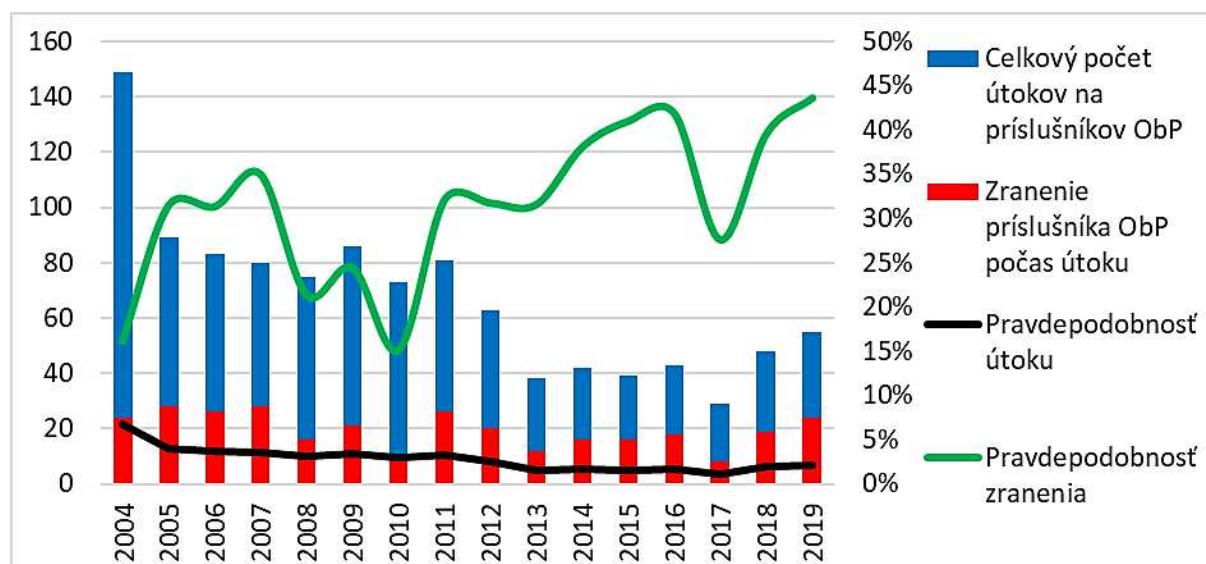
Jedným z ukazovateľov činnosti ObP je počet vykonaných zákrokov, počet použitia donucovacích prostriedkov, ale aj počet zaznamenaných priestupkov. Štatistické vyhodnotenie uvedených činností je zobrazené na obrázku 2.

Obrázok 2 Vývoj počtu zákrokov, počtu zaznamenaných priestupkov a použitia donucovacích prostriedkov príslušníkmi ObP (Ministerstvo, 2020b)

V sledovanom období príslušníci ObP vykonali v priemere 300 000 služobných zákrokov ročne. Menej ako 250 000 zákrokov vykonali príslušníci ObP len v roku 2007 a 2008. Naopak, najviac služobných zákrokov vykonali príslušníci ObP v roku 2012. Počet zákrokov v danom roku, ktorý prekročil hranicu 370 000, prekročil aj hranicu počtu zaznamenaných priestupkov o viac ako 10 000. V priemere v sledovanom období príslušníci ObP každoročne zaznamenajú približne 340 000 priestupkov. Najvyšší počet priestupkov, viac ako 370 000, bol zaznamenaný v roku 2009. Klesajúca tendencia počtu zaznamenaných priestupkov v posledných rokoch bola narušená v roku 2019, kedy sa celkový počet zaznamenaných priestupkov po 6 rokoch zvýšil. Počet donucovacích prostriedkov, ktoré príslušníci ObP použili je v sledovanom období najvyšší v rokoch 2010 a 2011, kedy presiahol hodnotu 90 000. Vzhľadom na to, že medzi donucovacie prostriedky je možné zaradiť aj technické prostriedky na zabránenie odjazdu vozidla (TPZOV), predmetná štatistika nemusí mať exaktnú výpovednú hodnotu. Pokles počtu použitia donucovacích prostriedkov v roku 2013 a 2014 je zapríčinený tým, že medzi donucovacie prostriedky nebolo zarátané použitie TPZOV. Počet donucovacích prostriedkov tak v daných rokoch klesol na hodnotu 9 240 a 7 238.

Vzhľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci príslušníkov ObP je nevyhnutné skúmať aj intenzitu útokov vedených proti nim, ale aj počet zranení, ktoré im boli vplyvom týchto útokov spôsobené. Obrázok 3 znázorňuje vývoj útokov a zranení príslušníkov ObP.

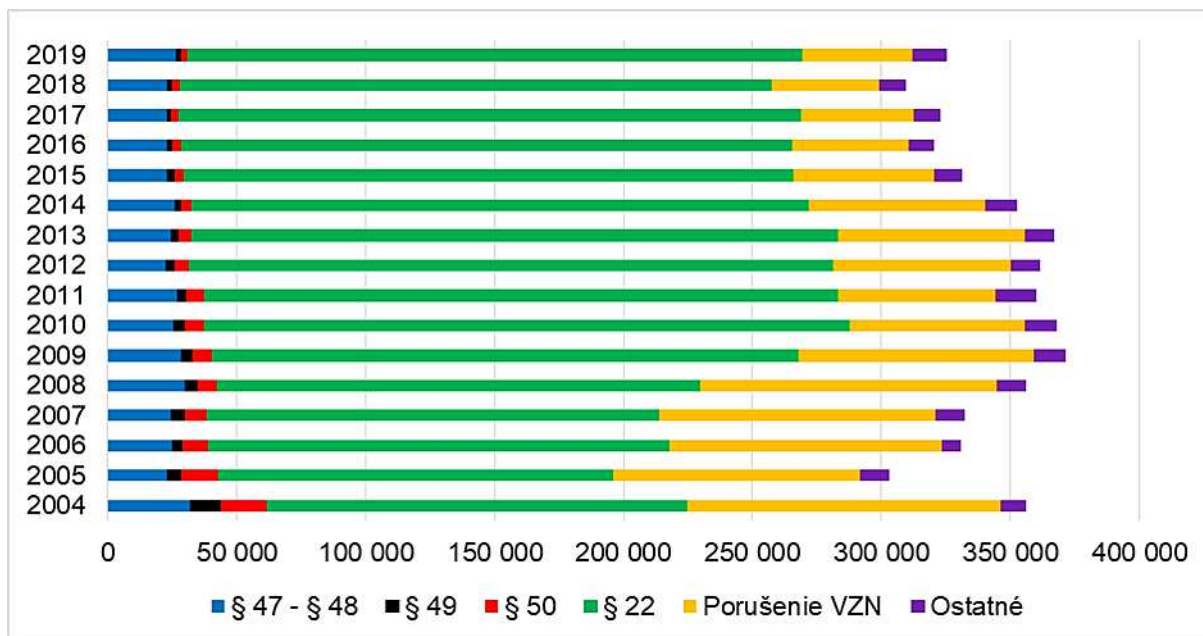

Obrázok 3 Vývoj počtu útokov a zranení príslušníkov ObP počas útokov (Ministerstvo, 2020b)

Počet útokov na príslušníkov ObP je kolísavý. V prvom roku sledovaného obdobia bol odhalený najvyšší počet útokov smerovaný proti príslušníkom ObP – zaznamenaných bolo až takmer 150 útokov. Ďalších 7 rokov sa počet útokov pohyboval okolo hranice 80 útokov ročne, pričom v roku 2012 klesol tento počet na 63 útokov. V rokoch 2013 až 2016 sa počet útokov pohyboval okolo hranice 40 útokov ročne. V roku 2017 bol zaznamenaný doposiaľ najnižší počet útokov na príslušníkov ObP – 29 útokov. Naopak, v poslednom roku sledovaného obdobia bolo zaznamenaných až 55 útokov smerovaných voči príslušníkom ObP. Počet zranení príslušníkov ObP po útokoch, ktoré voči nim smerovali je tiež kolísavý a slabo závisí od samotného počtu útokov. Pravdepodobnosť útoku na príslušníka ObP (vypočítaná ako $(\text{počet útokov na príslušníkov ObP} / \text{počet príslušníkov ObP}) \cdot 100$) sa od roku 2004 z maximálnej hodnoty 6,8 % znížila na minimálnu hodnotu 1,15 % v roku 2017. Vyšší počet útokov v roku 2019, a teda aj zranení spôsobil zvýšenie pravdepodobnosti útoku na príslušníka ObP na hodnotu 2,16 %. Podobný trend je možné sledovať aj pri pravdepodobnosti zranenia príslušníka ObP (vypočítaná ako $(\text{počet zranení príslušníkov ObP} / \text{počet útokov na príslušníkov ObP}) \cdot 100$). V prípade, ak dôjde k útoku na príslušníka ObP, existuje v priemere viac ako 30% pravdepodobnosť, že príslušník ObP bude po útoku zranený, čo je možné považovať za vysoké riziko (v roku 2019 táto pravdepodobnosť dosiahla hodnotu až 43,64 %).

ObP na Slovensku majú v kompetencii objasňovať a riešiť len priestupky a inú protispoločenskú činnosť s výnimkou kriminality. Medzi priestupky, ktoré ObP objasňuje patria priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (§ 22 zákona o priestupkoch), proti verejnému poriadku (§ 47 - § 48 zákona o priestupkoch), proti občianskemu spolunažívaniu (§ 49 zákona o priestupkoch), proti majetku (§ 50 zákona o priestupkoch), ostatné priestupky a porušenia všeobecne záväzných nariadení obce (VZN).

Na obrázku 4 je zobrazená štruktúra evidovaných priestupkov v rokoch 2004 až 2019.

Obrázok 4 Štruktúra evidovaných priestupkov ObP (Ministerstvo, 2020b)

Najväčší podiel na všetkých zaznamenaných priestupkoch ObP patrí priestupkom proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Za celé sledované obdobie mal tento typ priestupkov 64% podiel na celkovom počte zaznamenaných priestupkov. Porušovanie všeobecne záväzných nariadení obce je druhou najčastejšie sa vyskytujúcou protispoločenskou činnosťou, s ktorou sa ObP stretávajú. Vzhľadom na celkový počet evidovanej protispoločenskej činnosti za celé sledované obdobie má porušovanie všeobecne záväzných nariadení obce 22% podiel. Na treťom mieste najčastejšie sa vyskytujúcich priestupkov s 8% podielom sa nachádzajú priestupky proti verejnému poriadku. Len 3 % evidovaných priestupkov tvoria ostatné priestupky. Medzi takéto priestupky patria napríklad priestupky vyskytujúce sa na viacerých úsekoch správy, niektoré priestupky na úseku podnikania, priestupky na úseku hospodárenia s bytmi a nebytovými priestormi, priestupky na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami, priestupky na úseku kultúry, priestupky na úseku poľnohospodárstva, poľovníctva a rybárstva, priestupky na úseku ochrany životného prostredia, iné priestupky proti poriadku v správe (Zákon č. 372/1990 Zb.).

Najmenší podiel na celkovom počte priestupkov v sledovanom období majú priestupky proti majetku a priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, ktoré dosahujú 2% a 1% podiel na všetkých evidovaných priestupkoch.

3. MOŽNOSTI ZVÝŠENIA BEZPEČNOSTI OBECNÝCH POLICAJTOV

Na prípadne zlepšenie bezpečnosti pri práci obecných policajtov je dôležité inšpirovať sa zahraničnými obecnými policajtmi. V článku sme sa zamerali aj na ObP v Českej republike. Obecní policajti pri výkone svojej činnosti využívajú aj donucovacie prostriedky, ktoré im umožňujú efektívnejšie vykonávať svoju činnosť. Tieto donucovacie prostriedky môžu zároveň slúžiť ako prostriedok, ktorý je súčasťou ich vlastnej bezpečnosti.

Pri porovnaní typu donucovacích prostriedkov slovenskej a českej ObP v tabuľke 1 je zobrazený rozdiel vo využívaní elektrických alebo iných obdobne dočasne zneškodňujúcich prostriedkov a iných úderných prostriedkov. Práve využitie týchto donucovacích prostriedkov v prostredí ObP na Slovensku by malo pozitívny dopad na bezpečnosť obecných policajtov pri práci.

Tabuľka 1 Použitie donucovacích prostriedkov príslušníkmi ObP (Zákon č. 564/1991 Zb., Zákon č. 553/1991 Sb.)

Donucovacie prostriedky	Slovenská republika	Česká republika
hmaty, chvaty, údery a kopy	ÁNO	ÁNO
slzotvorné prostriedky	ÁNO	ÁNO
elektrický alebo iný obdobne dočasne zneškodňujúci prostriedok	NIE	ÁNO
obušok	ÁNO	ÁNO
iný úderný prostriedok	NIE	ÁNO
putá	ÁNO	ÁNO
služobný pes	ÁNO	ÁNO
technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla	ÁNO	ÁNO
úder služobnou zbraňou	ÁNO (podľa podmienok nosenia a použitia zbrane príslušníkom obecnej polície)	ÁNO
hrozba namierenia služobnou zbraňou	ÁNO (podľa podmienok nosenia a použitia zbrane príslušníkom obecnej polície)	ÁNO
varovný výstrel zo služobnej zbrane	ÁNO (podľa podmienok nosenia a použitia zbrane príslušníkom obecnej polície)	ÁNO

Činnosť ObP na Slovensku je podobná s činnosťou Policajného zboru. Rozdiel je, že príslušník Policajného zboru SR je zamestnanec štátu a príslušníci ObP sú zamestnanci obce. Z pohľadu BOZP je ale rozdiel aj v zákone, podľa ktorého sa riadia. V prostredí Slovenska sa Policajný zbor SR riadi v oblasti BOZP podľa zákona 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície, v šiestej časti. Podobnosť Policajného zboru a ObP nie je zohľadnená v tomto zákone aj napriek tomu, že obecní policajti sú počas výkonu služby verejnými činiteľmi. Vzhľadom na to, že príslušníci ObP sú počas výkonu služby verejnými činiteľmi (rovnako ak príslušníci Policajného zboru SR), bolo by vhodné aby zákonné vymedzenie BOZP vzťahujúce sa na príslušníkov Policajného zboru SR sa vzťahovalo aj na obecných policajtov.

ZÁVER

Miestne samosprávy sa snažia vytvárať prostredie, v ktorom by sa cítili bezpečne ich obyvatelia. Pri vytváraní takéhoto prostredia sa venuje menšia pozornosť zložkám, ktoré sa podieľajú na vytváraní takéhoto prostredia. Medzi bezpečnostné zložky, ktoré môže miestna samospráva zriadiť, a ktoré dohliadajú na verejný poriadok v obciach patria obecné polície. V príspevku sme sa zamerali na analýzu obecných polícii z pohľadu ich činnosti a na samotnú bezpečnosť ich príslušníkov. V súčasnosti je potrebné klásť dôraz na zlepšovanie ich pracovných podmienok aj z pohľadu bezpečnosti aby mohli vykonávať svoju činnosť bez strachu o samých seba. Na základe analýzy činnosti obecných polícii sme poukázali na to, že pri ich činnosti museli často vykonávať rôzne zásahy a použiť rôzne donucovacie prostriedky. Práve takéto zásahy môžu byť spojené so zvýšeným rizikom vzniku pracovného úrazu. V záujme zvyšovania bezpečnosti a pripravenosti na zásah, sa obecní policajti pravidelne zúčastňujú školení a iných vzdelávacích aktivít. Na zlepšenie súčasného stavu by bolo vhodné využiť skúsenosti zo zahraničia a implementovať ich v prostredí SR. Na tento účel by bolo potrebné aby tieto zmeny boli zakotvené aj vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vzhľadom na to, že obecní policajti môžu vykonávať iba to, čo im zákon umožňuje.

POĎAKOVANIE

Príspevok je spracovaný v rámci riešenia projektu 06-2020-VÚBP - Hodnocení a řízení pracovních rizik na strážníků obecní policie v kontextu přijímaných bezpečnostních opatření.

LITERATÚRA

- Ballay, M., & Kelíšek, A. (2017). Implementation of the risk management process to the program of socio-economic development of the municipality. Rozvoj Euroregionu Beskydy XI: vedecké poznanie spoločensko-ekonomických javov v regionálnom prostredí v období globalizácie : zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie. - 1. vyd. - Žilina: Žilinská univerzita v Žiline, s. 22-28, ISBN 978-80-554-1402-7.
- Buganova, K., & Simickova, J. (2019). Forms and Content of Education in Risk management at Universities. 12th Annual International Conference of Education, Research and Innovation, s. 6536-6542, ISBN 978-84-09-14755-7.
- Hudakova, M. et al. (2017). The Market Risk Analysis and Methodology of its More Effective Management in Smes in the Slovak Republic. Montenegrin journal of economics, s. 151-161, ISSN: 1800-5845.
- Kubás, J. (2017). A comparison of municipal police in the Slovak republic with the foreign municipal police. bezpečnosť v lokálnom prostredí [elektronický zdroj] : zborník vedeckých prác z medzinárodného workshopu SECULIN 2017 - Žilina: Fakulta Bezpečnostného inžinierstva ŽU, 2017. - CD-ROM, s. 77-81. - ISBN 978-80-554-1398-3.
- Lovecek, T., Ristvej, J., Sventekova, E., Siser, A., & Vel'as, A. (2016). Currently Required Competencies of Crisis and Security Managers and New Tool for Their Acquirement. 3rd International Conference on Management Innovation and Business Innovation. P. 3-8, ISBN 978-981-09-7914-0.
- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. A (2020) Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci dostupné na: <https://www.minv.sk/?baozpp>
- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. B (2020) Správy o činnosti obecných polícii v Slovenskej republike za roky 2004-2019. Dostupné na: https://www.minv.sk/?rocne_spravy
- Vel'as, A., & Sventekova, E., & Holla, K., & Svetlík, J. (2018). Increasing the attractiveness of study programs in the field of security and safety. 10th International Conference on Education and New Learning Technologies (EDULEARN), s. 4135-4140, ISBN 978-84-09-02709-5.
- Vyhláška č. 456/2009 Z. z. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
- Vyhláška č. 532/2003 Z. z. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
- Ristvej, J., & Lacinak, M., & Ondrejka, R. (2020). On Smart City and Safe City Concepts. Mobile networks & Applications, 10.1007/s11036-020-01524-4, s. 836-845, ISSN 1383-469X
- Štofko, S., & Šoltés, V. (2014). Verejný poriadok a bezpečnosť v rozpočtoch miest. In: Rozvoj Euroregionu Beskydy VIII: spoločensko-ekonomické podmienky v regiónoch 10 rokov po vstupe do EÚ. Žilina: Žilinská univerzita, 2014. ISBN 978-80-554-0966-5. s. 230-234.
- Zákona 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície
- Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zákon č. 553/1991 Sb. Zákon České národní rady o obecní policii
- Zákona č. 564/1991 Zb. Zákon Slovenskej národnej rady o obecnej polícii

Viktor Šoltés, Ing., PhD.

Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta bezpečnostného inžinierstva, Univerzitná 8215/1, 010 26 Žilina, Slovenská republika
e-mail: viktor.soltes@fbi.uniza.sk

Jozef Kubás, Ing., PhD.

Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta bezpečnostného inžinierstva, Univerzitná 8215/1, 010 26 Žilina, Slovenská republika
e-mail: jozef.kubas@fbi.uniza.sk

Anna Cidlinová, Ing., Ph.D.

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, Jeruzalémská 1283/9, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Česká republika
e-mail: cidlinova@vubp-praha.cz

Roman Štědrý, Mgr.

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, Jeruzalémská 1283/9, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Česká republika
e-mail: stedry@vubp-praha.cz
